

Wichterlovo gymnázium, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace

Maturitní otázky z předmětu

ZEMĚPIS

Maturitní zadání obsahuje název maturitní otázky a rozvíjející témata. Zkušební komise v rámci zkoušení nemusí ověřit znalosti ve všech rozvíjejících tématech. Rozvíjející témata slouží k lepší orientaci žáka při přípravě na ústní maturitní zkoušku profilové části.

1. Kartografie, geografické zdroje

- získávání informací vedoucích ke vzniku map
- typy map, měřítko, zkreslení, generalizace
- obsah mapy (polohopis, výškopis, popis mapy)
- zeměpisné souřadnice, polohovací systémy, NASA, ESA
- zdroje geografických informací
- interpretace a analýza informací z geografických zdrojů (mapy, grafy, tabulky)

2. Země jako vesmírné těleso, pohyby Země

- vznik Země a její postavení ve Vesmíru
- tvar a rozměry Země, zemská osa
- rotační pohyb
- revoluční pohyb
- otáčení kolem barycentra

3. Litosféra, georeliéf, pedosféra

- stavba a složení Země
- vztahy litosféry a dalších přírodních sfér
- pohyby litosférických desek a jejich následky
- endogenní geomorfologické pochody
- exogenní geomorfologické pochody
- antropogenní vlivy na utváření reliéfu
- pedosféra (půdní činitelé, půdní druhy a typy, ohrožení půdy)

4. Atmosféra, podnebí Země

- stavba a složení atmosféry
- vztahy atmosféry a dalších přírodních sfér
- klimatogeografické činitelé
- všeobecná cirkulace atmosféry
- tlak vzduchu, vznik větru
- podnebné pásy, vegetační pásy
- pravidelné, místní a extrémní větry
- vznik počasí, předpověď počasí

5. Hydrosféra, vodstvo na Zemi

- vztahy hydrosféry a dalších přírodních sfér
- rozdělení zásob vody na Zemi
- oběh vody v přírodě
- vodstvo pevnin (řeky, se zpomaleným oběhem, podpovrchová voda)
- světový oceán (vlastnosti a pohyby mořské vody)
- termohalinní výměník
- dělení, využití a ohrožení světového oceánu
- ledovce (vznik, lokalizace)

6. Globální problémy, přírodní a civilizační rizika

- přírodní rizika (zemětřesení, sopečná činnost, extrémní větry, povodně, aj.)
- civilizační rizika (růst počtu obyvatel, chudoba, terorismus, produkce odpadů, nelegální migrace, drogový obchod, aj.)
- další globální problémy (záchrana ozonoféry, globální oteplování, aj.)

7. Politická mapa dnešního světa

- státy podle státního zřízení, politického režimu a vnitřní politické organizace
- ekonomické jádrové a periferní oblasti
- bipolární svět (Studená válka), unipolární a multipolární svět
- příklady mezinárodních organizací a spolupráce
- aktuální politicky nestabilní oblasti

8. Demografie, charakteristika populace ČR

- rozmístění obyvatel na Zemi
- popis demografické revoluce
- demografický a mechanický pohyb obyvatel
- lidské rasy
- jazyky v Evropě (rodina, skupina)
- rozmístění náboženství ve světě
- popis populace ČR (velikost, vývoj, národnostní menšiny, věková pyramida, aj.)
- migrace v souvislosti s EU a ČR

9. Primární sektor hospodářství

- typy zemědělství a zemědělské výroby
- faktory ovlivňující zemědělskou výrobu
- rybolov v ČR a ve světě
- lesnictví v ČR a ve světě
- nerostné suroviny (skupiny nerostných surovin, příklady lokalizace ve světě, jejich využití)
- těžba nerostných surovin v ČR
- změna struktury HDP v závislosti na vyspělosti státu

10. Sekundární a terciární sektor hospodářství

- energetický průmysl (význam, vývoj v EU a ČR)
- zpracovatelský průmysl (odvětví, návaznost na těžbu nerostných surovin, lokalizační faktory)
- terciární sektor (příklady odvětví, lokalizační faktory)
- cestovní ruch (složky, význam, atraktivita)
- doprava (druhy, vývoj v EU a ČR)
- změna struktury HDP v závislosti na vyspělosti státu

11. Regionální geografie zemí severní Evropy a Pobaltí

- vymezení regionu, státy
- přírodní podmínky
- socioekonomická charakteristika
- atraktivita cestovního ruchu v regionu
- aktuální dění v regionu

12. Regionální geografie Britských ostrovů a Beneluxu

- vymezení regionu, státy
- přírodní podmínky
- socioekonomická charakteristika
- atraktivita cestovního ruchu v regionu
- aktuální dění v regionu
- Commonwealth

13. Regionální geografie zemí evropského Středomoří včetně Francie

- vymezení regionu, státy
- přírodní podmínky
- socioekonomická charakteristika
- atraktivita cestovního ruchu v regionu
- aktuální dění v regionu

14. Regionální geografie střední Evropy (bez ČR)

- vymezení regionu (Německo, Alpské země, země Visegrádské čtyřky)
- přírodní podmínky
- socioekonomická charakteristika
- politické změny v regionu na konci 20. století
- atraktivita cestovního ruchu v regionu
- aktuální dění v regionu

15. Regionální geografie zemí východní a jihovýchodní Evropy

- vymezení regionu, státy
- přírodní podmínky
- socioekonomická charakteristika
- atraktivita cestovního ruchu v regionu
- Ruská federace a vliv Ruské federace na zahraničí
- aktuální dění v regionu

16. Regionální geografie zemí jihozápadní Asie

- vymezení regionu, státy
- přírodní podmínky
- socioekonomická charakteristika
- atraktivita cestovního ruchu v regionu
- dlouhodobé politické konflikty v regionu
- aktuální dění v regionu

17. Regionální geografie jižní a jihovýchodní Asie

- vymezení regionu, státy
- přírodní podmínky
- socioekonomická charakteristika
- atraktivita cestovního ruchu v regionu
- aktuální dění v regionu

18. Regionální geografie střední a východní Asie

- vymezení regionu, státy
- přírodní podmínky
- socioekonomická charakteristika
- atraktivita cestovního ruchu v regionu
- dlouhodobá politická situace na Korejském poloostrově
- aktuální dění v regionu

19. Regionální geografie kontinentu Afrika

- přírodní podmínky
- socioekonomická charakteristika (náboženství, rasy, migrace, aj.)
- atraktivita cestovního ruchu v Africe
- příklady politických a vojenských konfliktů
- arabské jaro a jeho následky
- aktuální dění v Africe

20. Regionální geografie Latinské Ameriky

- vymezení regionu
- přírodní podmínky
- socioekonomická charakteristika (jazyková, náboženská, ekonomická vyspělost)
- drogový obchod a jeho vliv na společnost
- atraktivita cestovního ruchu v regionu
- aktuální dění v regionu

21. Regionální geografie Anglosaské Ameriky

- vymezení regionu, státy
- přírodní podmínky
- socioekonomická charakteristika
- atraktivita cestovního ruchu v regionu
- postavení USA ve světě
- aktuální dění v regionu

22. Regionální geografie Austrálie, Oceánie, světový oceán, Polární oblasti

- vymezení regionu
- následky geografické izolace kontinentu
- přírodní podmínky
- socioekonomická charakteristika Austrálie a Nového Zélandu
- Commonwealth
- atraktivita cestovního ruchu v regionu
- aktuální dění v regionu
- Antarktida a Arktida (využití, fauna, ohrožení)
- dělení, využití a ohrožení světového oceánu

23. Geografická a politická charakteristika Evropské unie

- geografické vymezení Evropské unie a Evropy
- přírodní charakteristika EU/Evropy (povrch, klima, vodní režim řek, půdní typy, aj.)
- členské země (počet, brexit, potenciální vývoj počtu zemí)
- rozmanitost v EU (jazyky, náboženství, migrace)
- instituce EU, schengenský prostor, eurozóna
- vliv EU na členy (hodnoty a svobody EU, rozpočet, společná zemědělská politika)
- vztahy EU se zahraničím
- srovnání států EU v energetice, průmyslu a zemědělství
- ochrana životního prostředí v EU (Green Deal, Natura 2000, aj.)

24. Přírodní podmínky České republiky

- poloha a rozloha
- geomorfologický vývoj
- klimatické, hydrologické a půdní poměry
- vegetační stupně
- ochrana přírody (chráněná území podle české a evropské legislativy)

25. Geografické aspekty hospodářství ČR a místní region

- aktuální stav hospodářství ČR (struktura HDP, nezaměstnanost)
- charakteristika intenzivního zemědělství
- hlavní zemědělské oblasti
- vliv těžby nerostných surovin na průmyslový rozvoj
- hlavní průmyslová odvětví (příklady, lokalizace)
- význam služeb
- cestovní ruch (dělení, význam, atraktivita)
- památky na seznamu UNESCO
- druhy dopravy na území ČR, trendy v dopravě
- přírodní a socioekonomický popis Moravskoslezského kraje a Ostravy